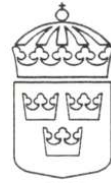

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1990/91:AU15

Tilläggsbudget I till statsbudgeten för
budgetåret 1990/91

1990/91
AU15

I detta betänkande behandlar utskottet

- proposition 1990/91:25 bilaga 6 såvitt avser punkterna 1–5 och bilaga 8,
- två med anledning av propositionen väckta motioner samt
- en under allmänna motionstiden 1990 väckt motion.

Punkterna 6 och 7 i propositionens bilaga 6 är hänvisade till socialförsäkringsutskottet.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas ett regeringsförslag om ändrade regler i lagen om anställningsskydd för avgång med pension m.m. Om arbetsgivaren vill att arbetstagaren skall lämna anställningen då denne fyller 65 år eller uppnår den ålder då arbetstagaren enligt avtal är skyldig att avgå med pension behöver uppsägning inte ske. I stället tillämpas ett förenklat förfarande. Utskottet tillstyrker att den 65-årsgräns som gäller i dag höjs till 67 år. Regeringen har föreslagit att de nya reglerna skall träda i kraft den 1 januari 1991. Utskottet förordar att tidpunkten flyttas fram till den 1 april. Moderaterna reserverar sig mot lagändringen och anser att den i vart fall inte bör träda i kraft förrän den 1 juli 1991.

Utskottet behandlar också en motion som gäller lönegarantilagen. Motionen avstyrks. Mot detta ställningstagande har företrädarna för (m, fp, c) gemensamt reserverat sig.

Vidare behandlar utskottet förslag angående bidrag till utbildning i företag, medel för arbetsmarknadsutbildning och rekryteringsstöd, ändring av reglerna för bidrag till arbetsbiträde samt användningen av medel på anslaget Lönebidrag för förtidspensionerade. Regeringens förslag tillstyrks av utskottet och motionsyrkanden på dessa avsnitt avstyrks. Yrkandena följs upp av (m) i tre reservationer.

Slutligen tillstyrker utskottet ökade anslag för bidrag till Statshälsan, administrationen av statens personskadeförsäkring och externa arbetstagarkonsulter. I sammanhanget avstyrks ett motionsyrkande om den framtida företagshälsovården för statsanställda med reservation från (m) för bifall till yrkandet.

Propositionen

I proposition 1990/91:25 föreslår regeringen

dels i bilaga 6 (arbetsmarknadsdepartementet)

under punkt 1 beträffande Vissa kompletterande åtgärder inom arbetsmarknadsdepartementets verksamhetsområde (s. 32—35)

att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i

lagen (1982:80) om anställningsskydd,

under punkt 2 beträffande B 3. Arbetsmarknadsutbildning (s. 35—36)

att riksdagen godkänner vad som föreslagits i propositionen i fråga om bidrag till utbildning i företag,

under punkt 3 beträffande B 5. Sysselsättningskapande åtgärder (s. 36)

att riksdagen godkänner vad som föreslagits i propositionen i fråga om medel för arbetsmarknadsutbildning och rekryteringsstöd,

under punkt 4 beträffande C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning (s. 36—37)

att riksdagen godkänner vad som anförts i propositionen om ändring av reglerna för bidrag till arbetsbiträde,

under punkt 5 beträffande C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade (s. 37—38)

att riksdagen godkänner vad som anförts i propositionen om användningen av medel på anslaget Lönebidrag för förtidspensionerade,

dels i bilaga 8 (civildepartementet)

under C 10. Bidrag till Statshälsan (s. 63—64)

att riksdagen till Bidrag till Statshälsan på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 58 600 000 kr.,

under C 14. Externa arbetstagarkonsulter (s. 64—65)

att riksdagen till Externa arbetstagarkonsulter på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 170 000 kr.,

under C 15. Administration av statens personskadeförsäkring m.m. (s. 65)

att riksdagen till Administration av statens personskadeförsäkring m.m. på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 8 100 000 kr.

Propositionens lagförslag återfinns i *bilaga* till detta betänkande.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av proposition 1990/91:25

1990/91:A6 av Sonja Rembo m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen avslår regeringens förslag beträffande utbildning i företag vid risk för permittering eller uppsägning,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder,
3. att riksdagen avslår regeringens förslag att använda medel från anslaget lönebidrag till förtidspensionerade till lönebidrag åt sjukbidragsmottagare,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående flexibla lönebidrag,
5. att riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring av lagen (1982:80) om anställningsskydd vad avser ändring av 5 §,
6. att riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring av lagen (1982:80) om anställningsskydd vad avser ändring av 33 §, första stycket,
7. att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder för att tillförsäkra enskilda arbetstagare rätten att komma överens med arbetsgivaren om anställning efter ordinarie pensionsålder,
8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående den framtida företagshälsovården för statens anställda.

1990/91:A7 av Margareta Gard (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att ändringar i lagen om anställningsskydd framflyttas till den 1 januari 1992.

Motion från allmänna motionstiden 1990

1989/90:A748 av Bengt Harding Olson (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till ny lönegarantilag i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

I den följande framställningen redovisas de till utskottet hänvisade avsnitten i proposition 1990/91:25 om anslag på tilläggsbudget I. De avsnitt det gäller är punkterna 1–5 i bilaga 6 (arbetsmarknadsdepartementet) samt hela bilaga 8 (civildepartementet). I anslutning härtill behandlas två motioner som väckts med anledning av regeringsförslagen. Efter det lagstiftningsärende som aktualiseras i propositionen och som övervägs i närmast följande avsnitt tar utskottet dessutom upp en under allmänna motionstiden 1990 väckt motion om lönegarantilagen.

Höjd åldersgräns i anställningsskyddslagen

I 33 § lagen (1982:80) om anställningsskydd finns regler om ett förenklat förfarande i det fall arbetsgivaren vill att arbetstagaren skall sluta sin anställning då denne uppnår pensionsåldern. Uppsägning behöver inte ske utan anställningen kan bringas att upphöra genom ett skriftligt besked till arbetstagaren minst en månad innan denne fyller 65 år eller uppnår den ålder som enligt avtal medför skyldighet att avgå med ålderspension. En tillsvidareanställd arbetstagare som uppnått denna ålder har inte rätt till längre uppsägningstid än en månad och har inte heller företrädesrätt enligt 22, 23 och 25 §§. Enligt 5 § punkt 5 tillåts avtal om tidsbegränsad anställning efter pensionering om arbetstagaren uppnått den nyssnämnda åldern.

Pensionsberedningen (S 1984:03) föreslog i sitt delbetänkande (SOU 1989:101) att det förenklade förfarandet skulle tillämpas först när den anställde fyller 67 år. I propositionen framförs att det är både i individens och samhällets intresse att den som vill fortsätta som aktiv i arbetslivet efter fyllda 65 år också får möjlighet till det. Departementschefen pekar på att en höjd medellivslängd och en förbättrad hälsosituation för äldre innebär att många äldre personer har både krafter, förmåga och vilja att fortsätta som yrkesverksamma. I enlighet härmed föreslås att åldersgränsen i 33 § första stycket höjs till 67 år. Innebörden av den höjda åldersgränsen är att arbetstagare har rätt att fortsätta förvärvsarbeta med bibehållet skydd mot uppsägning utan saklig grund fram till 67 års ålder. Denna åldersgräns skall gälla i det fall att någon avgångsskyldighet inte finns föreskriven enligt kollektivavtal eller enskilt avtal. Reglerna föreslås således alltså vara dispositiva. Enligt propositionen kan förhållandena i olika branscher och verksamheter, säkerhetskrav m.m. vara sådana att det behövs särskilda regler om avgångsskyldighet. Situationen kan även vara sådan att det oavsett arbetsmarknadsläget i stort inte är ändamålsenligt att de anställda fortsätter arbeta sedan de fått rätt till ålderspension.

I propositionen föreslås också — för det fall att avgångsskyldighet inte är föreskriven — att den åldersgräns vid vilken tidsbegränsad anställning är tillåten höjs från 65 till 67 år.

Till skillnad mot pensionsberedningen är departementschefen inte beredd att förorda att äldre, som har rätt till ålderspension, skall ha företräde i turordningshänseende enligt 22 och 23 §§ eller företrädesrätt till återanställning enligt 25 §. Den som har sin försörjning tryggad genom ålderspension bör enligt propositionen inte ges företräde till fortsatt arbete framför dem som inte har samma inkomsttrygghet. Åldersgränsen 65 år i 33 § tredje stycket föreslås därför bibehållen. I förtydligande syfte föreslås dock ändrad lydelse av bestämmelsen såtillvida att det skall framgå att begränsningen av företrädesrätten även gäller visstidsanställda, som har passerat pensionsgränsen.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1991. Bestämmelserna i 33 § om förenklat förfarande föreslås bli tillämpade på

arbetstagare som fyller 65 år den 1 februari 1991 eller senare. Detta innebär att de äldre reglerna tillämpas i fråga om en arbetstagare som uppnår 65 års ålder inom en månad efter ikraftträdandet och som har erhållit besked före ikraftträdandet.

I två motioner har det framställts yrkanden med anledning av det nu behandlade lagförslaget.

Sonja Rembo m.fl. (m) yrkar i motion A6 avslag på propositionen såvitt avser förslagen till ändringar i 5 § och 33 § första stycket. Vidare yrkas att riksdagen begär förslag till åtgärder för att tillförsäkra enskilda arbetstagare rätten att komma överens med arbetsgivaren om anställning efter ordinarie pensionsålder. Motionärerna anser att det för både arbetstagare och arbetsgivare kan framstå som önskvärt att en anställning kan fortsätta efter uppnådd pensionsålder. Lagar och avtal bör utformas så att inte detta försvåras. Lagen om anställningsskydd utgör i dag knappast något hinder för fortsatt anställning efter denna tidpunkt. Avtal om tidsbegränsad anställning kan träffas enligt 5 §. Åldersgränsen för tillåtligheten av sådan anställning bör inte höjas enligt motionärerna. De framför att ändringen i 33 § första stycket, som innebär ett i tiden utsträckt saklig-grund-skydd, kan bli till nackdel för äldre arbetstagare. En ovillkorlig rätt för personer att arbeta upp till 67 års ålder kan få till resultat att arbetsgivare tvekar att anställa äldre arbetskraft och kan också ge upphov till motsättningar mellan äldre och yngre arbetstagare. Motionärerna påpekar vidare att de nya bestämmelserna endast kommer att gälla på arbetsplatser som saknar kollektivavtal. Med ett försämrat arbetsmarknadsläge kommer kollektivavtalsparterna knappast att ändra avtalen så att det blir lättare att stanna kvar i arbete efter uppnådd pensionsålder. Det är ändå önskvärt att detta blir möjligt. Trots ökande arbetslöshet kan det råda brist på kompetent arbetskraft inom många områden, vilket hindrar en gynnsam utveckling. Enskilda arbetstagare och arbetsgivare bör därför kunna träffa avtal om fortsatt anställning utan hinder av kollektivavtal som föreskriver avgångsskyldighet vid 65 års ålder. Regeringen bör återkomma med förslag till åtgärder för att möjliggöra detta, anför motionärerna.

I motion A7 av Margareta Gard (m) begärs att ändringarna i lagen flyttas fram till den 1 januari 1992. Motionären anför att den mycket korta tiden fram till det föreslagna ikraftträdandet kan skapa problem framför allt i de mindre företagens personalplanering. Arbetsuppgifterna kan vara sådana att det krävs en längre överlappning t.ex. vid pensionsavgång. Med en senareläggning underlättas planeringen för lagändringen samtidigt som riskerna för dubbelanställningar elimineras i de fall ersättningsanställningar redan skett.

Utskottet ansluter sig till att det är befogat att ändra lagen i de hänseenden som föreslås i propositionen. Åldersgränsen för det förenklade förfarandet och för tillåtligheten av visstidsanställning bör således höjas till 67 år. Detta innebär en ändring av 5 § och 33 § första stycket lagen om anställningsskydd på det sätt som regeringen föreslagit. Yrkandena i motion A6 om avslag på propositionen i denna del avstyrks således.

Utskottet delar också uppfattningen att uppsägningstiden bör vara begränsad för personer som fyllt 65 år och att dessa bör undantas från reglerna om företrädesrätt. Vid sin beredning av ärendet har utskottet emellertid funnit att det föreslagna 33 § tredje stycket lagen om anställningsskydd bör ges en annan lydelse för att bättre motsvara det uppgivna syftet, dvs. att personer med rätt till ålderspension inte skall ha företräde i turordningshänseende och inte heller rätt till längre uppsägningstid än en månad. I bestämmelsen bör därför anges att denna undantagsregel skall gälla en arbetstagare som fyllt 65 år eller uppnått den lägre ålder som enligt avtal medför skyldighet att avgå med pension. Om arbetsmarknadsparterna skulle ändra sina avtal så att de ansluter till de höjda åldersgränserna i LAS bör således 65-årsgränsen alltså vara avgörande för frågan om uppsägningstid och företrädesrätt. Föreskriver avtalet avgångsskyldighet vid en lägre ålder gäller undantagsregeln från den tidpunkten.

I fråga om de nya reglernas ikraftträdande förordar utskottet en senareläggning i förhållande till regeringens förslag. Utskottet föreslår att lagen träder i kraft den 1 april 1991. Motion A7 bör således avslås.

Den nu gällande regeln i 33 § första stycket bör tillämpas i fråga om arbetstagare som uppnår 65 års ålder inom en månad efter ikraftträdandet. Anställningen upphör således enligt det förenklade förfarandet om en sådan arbetstagare erhållit besked före ikraftträdandet. Vidare bör i fråga om tidsbegränsade anställningar enligt 5 § punkt 5 föreskrivas att den nya bestämmelsen endast gäller anställningsavtal som ingåtts efter lagens ikraftträdande.

Vad gäller det i motion A6 (m) framförda kravet på *åtgärder för att möjliggöra fortsatt arbete* utan hinder av kollektivavtal som föreskriver avgångsskyldighet vid 65 års ålder vill utskottet anföra följande. Som redan nämnts föreslås lagens regler om avgång med pension m.m. alltså vara dispositiva. Det framgår av propositionen att pensionsberedningen liksom flertalet remissinstanser anslutit sig till uppfattningen att parterna bör kunna avtala om tidpunkten för avgångsskyldighet. Enligt utskottets mening finns det starka skäl för att bibehålla denna ordning. Det är avtalsparterna som har de bästa förutsättningarna att avgöra vid vilken tidpunkt avgångsskyldigheten inom en viss bransch, en viss verksamhet eller ett visst yrkesområde lämpligen bör inträda. Med hänvisning till det anförda avstyrks det nu behandlade motionsyrkandet.

Lönegarantilagen

I motion 1989/90:A748 från allmänna motionstiden yrkar Bengt Harding Olson (fp) att riksdagen hos regeringen begär förslag till *ny lönegarantilag*. Motionären hänvisar till tidigare uttalanden av arbetsmarknadsministern i samband med vissa ändringar av lönegarantilagen av i huvudsak formell karaktär. I detta lagstiftningsärende, prop. 1987/88:2, berördes frågan om inriktningen av en framtida reform av förfarandet vid handläggningen av lönegarantiärenden. Diskussionen gällde bl.a. frågan om denna uppgift borde ankomma på konkursför-

valtaren eller kronofogdemyndigheten. I propositionen förklarade arbetsmarknadsministern att hon senare avsåg att återkomma med ett mer genomarbetat förslag. Enligt vad motionären inhämtat prövas i dag frågor om lönegaranti i allmänhet av förvaltaren trots att uppgiften enligt lag skall fullgöras av kronofogdemyndigheten. Förvaltarens utredningar atteras normalt av myndigheten utan närmare granskning, vilket egentligen är ett kringgående av lagen. Motionären anser det rimligt att denna provisoriska lösning ersätts med en slutlig reglering.

Enligt vad utskottet erfarit bereds frågan om en reformering av lönegarantilagen i regeringskansliet. Eftersom utskottet således förutsätter att ett förslag i ämnet är att vänta avstyrks bifall till motionen.

B 3. Arbetsmarknadsutbildning

I propositionens bilaga 6 (s. 35) föreslår regeringen under tionde huvudtiteln viss ändring beträffande anslaget B 3. Arbetsmarknadsutbildning.

Enligt propositionen bör bidraget till utbildning i företag vid risk för permittering eller uppsägning återinföras med hänsyn till de ökade varslen. Kostnaderna härför bör rymmas inom de medel som redan har anvisats för arbetsmarknadsutbildning.

Sonja Rembo m.fl. (m) anser i kommittémotion A6 att regeringens förslag på denna punkt bör avslås. Visserligen finns det enligt motionärerna anledning att prioritera utbildningsinsatser för att hjälpa arbetslösa att söka sig till nya yrken. Regeringens förslag har inte detta syfte. I stället finns det stor risk att regeringen upprepar misstagen att subventionera en del av lönekostnaden för företag i kris. Dessutom har regeringen inte beräknat kostnaderna för dessa insatser.

Utskottet anser för sin del att utveckling av de anställdas kompetens innebär en starkare ställning så väl för den enskilda arbetstagaren som för företaget. I det nuvarande läget med en försvagning av den svenska ekonomin är det därför motiverat att återinföra bidraget till utbildning i företag vid risk för permittering eller uppsägning. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag på denna punkt och avstyrker det aktuella yrkandet i motion A6.

B 5. Sysselsättningsskapande åtgärder

Av medlen för beredskapsarbeten m.m. får AMS under innevarande budgetår använda högst 200 milj.kr. för arbetsmarknadsutbildning och högst 240 milj.kr. för rekryteringsstöd. I propositionen föreslås (s. 36) att AMS under innevarande budgetår får höja ramen för arbetsmarknadsutbildning till högst 500 milj.kr. Dessutom bör ramen för rekryteringsstöd höjas till högst 400 milj.kr. för att öka möjligheterna att skapa arbetstillfällen inom näringslivet. Omdisponeringarna bör rymmas inom ramen för de medel som står till förfogande på anslaget.

Formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder tas upp i moderata samlingspartiets kommittémotion A6. Motionärerna har i och för sig inte någon invändning mot att ramen för arbetsmarknadsutbildning höjs med 300 milj.kr., men de är kritiska mot att medlen

till arbetsmarknadsutbildning delas mellan olika anslag. Regeringen bör därför i budgetpropositionen tydligt redovisa vilka medel som får utnyttjas för olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt också ansvarsfördelningen mellan regeringen och arbetsmarknadsverket.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att AMS i sin anslagsframställning från 1990-08-24 har begärt att få en ändrad anslagsstruktur med bl.a. minskning av antalet anslag. Enligt arbetsmarknadsverket skulle en enklare anslagsstruktur ge verket ökade möjligheter till ett flexibelt utnyttjande av tillgängliga medel vilket är en av förutsättningarna för en ökning av effektiviteten i de arbetsmarknadspolitiska insatserna. Utskottet förutsätter att regeringen i samband med övervägandena vid budgetarbetet också tar ställning till det nämnda förslaget från AMS. Budgetpropositionen avlämnas inom kort till riksdagen. Formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder bör behandlas i detta sammanhang. Det aktuella yrkandet avstyrks följaktligen.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i fråga om medel för arbetsmarknadsutbildning och rekryteringsstöd.

C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning

I propositionens bilaga 6 (s. 36—37) begärs under tionde huvudtiteln anslaget C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning, ett godkännande i fråga om ändring av reglerna för bidrag till arbetsbiträde. Ändringen innebär att bidraget även skall kunna lämnas till annan än arbetsgivaren inte bara i samband med praktisk arbetslivsorientering utan också i samband med arbete. Det kan exempelvis vara fallet när gravt handikappade personer har en egen personlig assistent, som också fungerar som arbetsbiträde på arbetsplatsen.

Enligt utskottets mening innebär den föreslagna ordningen en smidigare hantering av bidragen. Utskottet tillstyrker därför ett godkännande i fråga om ändring av reglerna till arbetsbiträde.

C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade

Det nyinrättade lönebidraget för förtidspensionerade får lämnas till arbetsgivare, som anställer någon som uppbär förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med upp till 50 % av lönekostnaden. Regeringen föreslår i propositionen (s. 37—38) att bidraget även skall kunna avse anställning av personer som uppbär sjukbidrag enligt lagen om allmän försäkring. En förtidspensionering föregås ofta av något eller några år med sjukbidrag. För innevarande budgetår har 288 milj.kr. anvisats på anslaget C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade.

Sonja Rembo m.fl. (m) framhåller i kommittémotion A6 att regeringen nu har accepterat principen med flexibla lönebidrag för arbetshandikappade. Motionärerna finner inte anledning att ha två former av lönebidrag: en form för arbetshandikappade och en form för

förtidspensionerade. Personer som är förtidspensionerade eller uppbär sjukbidrag bör kunna erhålla anställning med hjälp av ett flexibelt lönebidrag. Regeringens förslag bör därför avvisas enligt motionärerna.

Beträffande formerna för lönebidrag vill utskottet hänvisa till vad som anförts under B 5. Sysselsättningskapande åtgärder, nämligen att utskottet förutsätter att regeringen i samband med budgetarbetet också beaktar arbetsmarknadsverkets förslag till förenklad anslagsstruktur. Med hänvisning till att utskottet inom kort kommer att behandla budgetpropositionens förslag anser utskottet att det är i detta sammanhang som riksdagen bör ta ställning till åtgärder på detta område. Utskottet avstyrker därför det aktuella yrkandet.

Motionärernas yrkande om avslag på regeringens förslag om användning av medel på anslaget Lönebidrag för förtidspensionerade kan inte biträdas av utskottet. Med hänsyn till att möjligheterna för den enskilde att återgå i arbete ökar om bortovaron från arbetet ej varit så lång tillstyrker utskottet propositionens förslag angående användningen av medel på anslaget C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade. Motion A6 bör därför avslås i nu behandlad del.

Civildepartementet

I propositionens bilaga 8 (s. 63—65) föreslår regeringen förstärkningar av nedannämnda, under trettonde huvudtiteln anvisade anslag.

C 10. Bidrag till Statshälsan

För innevarande budgetår har till rubricerade ändamål anvisats ett förslagsanslag av 340 milj.kr. Regeringen hemställer om en anslagsförstärkning med 58,6 milj.kr.

Stiftelsen Statshälsan har till uppgift att svara för företagshälsovården för anställda hos staten. Liksom andra anordnare av företagshälsovård får Statshälsan bidrag till verksamheten från försäkringskassan enligt förordningen (1985:326) om bidrag till företagshälsovård. Den finansiellt sett viktigaste inkomstkällan är dock bidraget från det förevarande, av civildepartementet disponerade anslaget. Storleken på detta bidrag bestäms efter kollektivavtalsförhandlingar med de statsanställdas organisationer. Denna förhandlingsordning är fastlagd genom ett av riksdagen godkänt avtal om riktlinjer för organisation m.m. för statlig företagshälsovård (prop. 1978/79:133, AU30, rskr 294).

Verksamheten vid Statshälsan visar ett underskott för åren 1989 och 1990. Underskott väntas uppstå även för år 1991. Hur underskottet för det sistnämnda året skall täckas är inte aktuellt i detta ärende. Underskotten sägs i propositionen i huvudsak bero på intäktsbortfall i samband med vissa ändringar i finansieringssystemet och på att effekterna av dessa ändringar inte analyserats tillräckligt.

I den uppkomna situationen har staten efter förhandlingar med arbetstagarorganisationerna i avtal förbundit sig att som ägartillskott tillföra Statshälsan ytterligare 21,6 milj.kr. för år 1989 och 37 milj.kr. för år 1990 eller sammanlagt 58,6 milj. kr., dvs. det belopp som regeringen nu föreslår riksdagen att anvisa.

Utskottet har inte någon invändning mot denna medelsanvisning utan tillstyrker densamma.

Sonja Rembo m.fl. (m) föreslår i kommittémotion A6 ett tillkännagivande till regeringen av vad de anför om den *framtida företagshälsovården för statligt anställda*. Med hänvisning till att behov av och formerna för företagshälsovård varierar för olika grupper statsanställda uttalar motionärerna att varje myndighet själv bör ha kostnads- och organisationsansvar för myndighetens företagshälsovård.

Utskottet vill för sin del hänvisa till att det av propositionen framgår att förhandlingar för närvarande pågår om ett nytt avtal om statlig företagshälsovård och att civilministern förutsätter att parterna i det sammanhanget ser över finansieringsformen för Statshälsan. Utskottet utgår från att förhandlingarna är inriktade på en snar uppgörelse och anser att riksdagen i avvaktan på förhandlingsresultatet bör avstå från att uttala sig om de framtida formerna för den statliga företagshälsovården. För ett sådant ställningstagande talar också att företagshälsovårdens allmänna inriktning väntas bli underställd riksdagen i den av regeringen aviserade propositionen om arbetslivspolitik (jfr utskottets nyligen avgivna betänkande om arbetsmiljö, 1990/91:AU8 s. 7 och 14). Motion A6 i den nu behandlade delen bör mot denna bakgrund inte leda till någon riksdagens åtgärd.

C 14. Externa företagskonsulter

I enlighet med regeringens förslag bör innevarande budgetårs anslag för ändamålet, 7 239 000 kr., tillföras ytterligare 1 170 000 kr.

C 15. Administration av statens personskadeförsäkring m.m.

Det ankommer på statens trygghetsnämnd att pröva ärenden som gäller den statliga personskadeförsäkringen. I det arbetet bistås nämnden av personal som är knuten till det privata Konsortiet för AMF-trygghetsförsäkring. Beträffande konsortiets medverkan hänvisas till civilministerns redogörelse i 1990 års budgetproposition, bilaga 15 s. 55–57.

Det nu aktuella anslaget skall täcka kostnaderna för den medverkan konsortiet lämnar. Efter förhandlingar mellan statens förhandlingsnämnd och konsortiet har avtal träffats om ersättning för år 1990 med 14,3 milj.kr. Detta innebär ett medelsbehov av 8,1 milj.kr. utöver det anslag på 6,2 milj.kr. som riksdagen anvisade i våras. Det ökade medelsbehovet sägs i propositionen främst bero på en ökad skadevolym.

Utskottet godtar för sin del den begärda anslagsförstärkningen.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande 5 § och 33 § första stycket lagen om anställningskydd

att riksdagen med avslag på motion 1990/91:A6 yrkandena 5 och

6 antar det i proposition 1990/91:25 framlagda förslaget till ändring av 5 § och 33 § första stycket lagen om anställningsskydd,

res. 1 (m)

2. beträffande 33 § tredje stycket lagen om anställningsskydd att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till ändring av 33 § tredje stycket lagen om anställningsskydd med den ändringen att detta stycke erhåller den i bilagan som *Utskottets förslag* betecknade lydelsen,

3. beträffande *ikraftträdande m.m.*

att riksdagen med anledning av propositionen samt med avslag på motion 1990/91:A7 beslutar att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna erhåller den i bilagan som *Utskottets förslag* betecknade lydelsen,

res. 2 (m) - villk. 1

res. 3 (m) - villk. 1

4. beträffande *lagförslaget i övrigt*

att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om anställningsskydd i den mån det inte omfattas av vad utskottet hemställt under mom. 1—3,

res. 4 (m) - villk. 1 och 2

5. beträffande *åtgärder för att möjliggöra fortsatt arbete*

att riksdagen avslår motion 1990/91:A6 yrkande 7,

res. 5 (m)

6. beträffande *ny lönegarantilag*

att riksdagen avslår motion 1989/90:A748,

res. 6 (m, fp, c)

7. beträffande *B 3. Arbetsmarknadsutbildning*

att riksdagen med avslag på motion 1990/91:A6 yrkande 1 godkänner vad som i propositionen föreslagits i fråga om bidrag till utbildning i företag,

res. 7 (m)

8. beträffande *formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder*

att riksdagen avslår motion 1990/91:A6 yrkande 2,

res. 8 (m)

9. beträffande *B 5. Sysselsättningskapande åtgärder*

att riksdagen godkänner vad som i propositionen föreslagits i fråga om medel för arbetsmarknadsutbildning och rekryteringsstöd,

10. beträffande *C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning*

att riksdagen godkänner vad som i propositionen anförts om ändring av reglerna för bidrag till arbetsbiträde,

11. beträffande *C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade, m.m.*

att riksdagen med avslag på motion 1990/91:A6 yrkandena 3 och 4 godkänner vad som i propositionen anförts om användningen av medel på anslaget Lönebidrag för förtidspensionerade,

res. 9 (m)

12. beträffande *medelsanvisning till C 10. Bidrag till Statshälsan*

att riksdagen till *Bidrag till Statshälsan* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 under trettonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag på 58 600 000 kr.,

13. beträffande *den framtida företagshälsovården för statligt anställda*

att riksdagen avslår motion 1990/91:A6 yrkande 8,
res. 10 (m)

14. beträffande *medelsanvisning till C 14. Externa arbetstagar-konsulter*

att riksdagen till *Externa arbetstagar-konsulter* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 under trettonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag på 1 170 000 kr.,

15. beträffande *medelsanvisning till C 15. Administration av statens personskadeförsäkring m.m.*

att riksdagen till *Administration av statens personskadeförsäkring m.m.* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 under trettonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag på 8 100 000 kr.

Stockholm den 29 november 1990

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Elver Jonsson (fp), Kjell Nilsson (s), Sonja Rembo (m), Lahja Exner (s), Anders G Högmark (m), Gustav Persson (s), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Karl-Erik Persson (v), Monica Öhman (s), Eivor Husing (s), Inger Schörling (mp) och Nils Haggström (c).

Reservationer

1. 5 § och 33 § första stycket lagen om anställningsskydd (mom. 1)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Utskottet ansluter" och slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det i och för sig vara angeläget att äldre personer som kan och vill fortsätta sitt yrkesarbete också ges möjlighet till detta. Även för arbetsgivaren kan det framstå som önskvärt att en anställd kan fortsätta att arbeta ytterligare någon tid, bl.a. med hänsyn till

eventuell brist på kompetent arbetskraft. Lagen om anställningsskydd innebär i dag inte något hinder mot fortsatt anställning efter uppnådd pensionsålder. Om arbetsgivare och arbetstagare är överens om det löper anställningen vidare. Lagen ger också möjlighet att träffa avtal om tidsbegränsad anställning efter uppnådd pensionsålder. Såsom påpekas i motion A6 (m) kan syftet bakom regeringens förslag således uppnås redan inom ramen för nuvarande lagstiftning och detta utan de negativa konsekvenser som den föreslagna lagändringen skulle medföra. Man kan även befara att förslaget skulle bli till nackdel för äldre. Om dessa skall ha rätt att arbeta med saklig-grund-skydd ända fram till 67 års ålder finns risk att arbetsgivare tvekar att anställa dem eftersom det begränsar möjligheterna att anställa yngre arbetskraft. Den föreslagna bestämmelsen kan också ge upphov till motsättningar mellan yngre och äldre arbetskraft. På anförda grunder anser utskottet att regeringens förslag till ändring av 5 § och 33 § första stycket LAS bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. *beträffande 5 § och 33 § första stycket lagen om anställningsskydd*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkandena 5 och 6 avslår det i proposition 1990/91:25 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd såvitt avser 5 § och 33 § första stycket,

2. Ikraftträdande m.m. (mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 1

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "I fråga" och slutar med "lagens ikraftträdande" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att ändringen i 33 § tredje stycket lagen om anställningsskydd bör träda i kraft den 1 april 1991.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. *beträffande ikraftträdande m.m.*

att riksdagen *dels* avslår propositionen såvitt avser ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna, *dels* med anledning av motion 1990/91:A7 beslutar att lagändringen skall träda i kraft den 1 april 1991,

Vid avslag på reservation 1

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "I fråga" och slutar med "således avslås" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att starka skäl talar för att senarelägga de föreslagna ändringarna i lagen, detta särskilt med hänsyn till småföretagarnas situation under nästa år. En mängd nya författningar och det reformerade skattesystemet kommer att kräva omfattande anpassningar av rutinerna ute i företagen. Det är inte rimligt att i detta läge ytterligare tynga företagens administration med regler av ifrågavarande slag, även om endast det mindre antal företag som saknar kollektivavtal kommer att beröras.

Man kan inte heller bortse från att lagändringen kan skapa problem särskilt i småföretagens personalplanering, vilket påpekas i motion A7. Arbetsuppgifterna kan vara sådana att det krävs en längre överlappning vid en pensionsavgång. En senareläggning ger företagen möjlighet att planera för lagändringen samtidigt som riskerna för dubbelanställningar elimineras i de fall ersättningsanställningar skett för redan planerade pensionsavgångar.

Utskottet anser med hänvisning till det anförda att ikraftträdandet bör bestämmas till den 1 juli 1991.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *ikraftträdande m.m.*

att riksdagen med anledning av propositionen och motion 1990/91:A7 beslutar att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse:

Regeringens förslag

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

2. De nya bestämmelserna i 33 § tillämpas på arbetstagare som fyller 65 år den 1 februari 1991 eller senare.

Reservanternas förslag

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1991.

2. Den nya bestämmelsen i 5 § gäller endast anställningsavtal som har ingåtts efter lagens ikraftträdande. Beträffande tidigare sådana anställningsavtal tillämpas även efter ikraftträdandet den äldre bestämmelsen.

3. I fråga om arbetstagare som fyller 65 år före den 1 augusti 1991 tillämpas 33 § första stycket i den äldre lydelsen.

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1 och 2

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. *beträffande lagförslaget i övrigt*

att riksdagen antar lagförslaget i övrigt med den ändring av ingressen som följer av vad utskottet hemställt i det föregående,

5. Åtgärder för att möjliggöra fortsatt arbete (mom. 5)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Vad gäller" och slutar med "behandlade motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motion A6 (m) är den föreslagna lagändringen så utformad att reglerna fram till dess att kollektivavtalen omförhandlats endast kommer att gälla på arbetsplatser som saknar kollektivavtal. Med det försämrade arbetsmarknadsläge som kan väntas är det inte sannolikt att kollektivavtalsparterna vill underlätta för en anställd att stanna kvar i arbete efter uppnådd pensionsålder. Utskottet anser emellertid att det är önskvärt att detta blir möjligt i större utsträckning. Bristen på arbetskraft med särskild kompetens kan nämligen vara besvärande och hindra en gynnsam utveckling. Enligt utskottets mening måste enskilda arbetstagare och arbetsgivare kunna komma överens om fortsatt arbete efter ordinarie pensionsålder utan hinder av att kollektivavtalet föreskriver avgångsskyldighet. Därför bör regeringen återkomma med förslag till åtgärder som tillförsäkrar de enskilda parterna denna möjlighet. Vad som anförts med anledning av motionen bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. *beträffande åtgärder för att möjliggöra fortsatt arbete*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Ny lönegarantilag (mom. 6)

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c) och Nils Hægström (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Enligt vad" och slutar med "till motionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärens uppfattning om behovet av att reformera lönegarantilagen. Regeringens dröjsmål med en sådan reformering är så mycket mer anmärkningsvärd som lönegarantisystemet under

1980-talet har blivit föremål för en grundlig översyn av en särskilt tillkallad utredare. Denne har avgivit tre betänkanden i ämnet. Uppdraget var slutfört våren 1988, och remissbehandling har skett. Underlag för ett ställningstagande från statsmakternas sida föreligger alltså sedan lång tid tillbaka.

För att undvika fortsatt fördröjning av ärendets handläggning bör riksdagen i ett uttalande till regeringen framhålla angelägenheten av att riksdagen föreläggs förslag till en reformering av den aktuella, snart 20 år gamla lagstiftningen i bl.a. de av motionären angivna hänseendena.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *ny lönegarantilag*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:A748 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om en ny lönegarantilagstiftning,

7. B 3. Arbetsmarknadsutbildning (mom. 7)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "motion A6" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som förs fram i motion A6 (m) att regeringens förslag att satsa på utbildning i företag i samband med permittering eller uppsägning inte är en effektiv åtgärd. Tidigare erfarenheter visar att denna typ av statliga subventioner inte bidragit till att stärka de enskilda individernas ställning på arbetsmarknaden. Dessutom ifrågasätter utskottet om det är företag i kris som bör stödjas. Utskottet fruktar att bidrag till den nämnda utbildningsverksamheten snabbt kan få stor omfattning utan att leda till varaktiga nya anställningar.

Riksdagen bör därför såsom yrkas i motion A6 i denna del avslå regeringens förslag beträffande utbildning i företag vid risk för permittering eller uppsägning.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *B 3. Arbetsmarknadsutbildning*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkande 1 avslår propositionen i motsvarande del,

8. Formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder (mom. 8)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "avstyrks följaktligen" bort ha följande lydelse:

I likhet med moderata samlingspartiets kommittémotion A6 anser utskottet att den nuvarande modellen för anslag till arbetsmarknadspolitiska åtgärder ger en alltför splittrad bild. Hur olika medel får

utnyttjas för olika slags åtgärder samt ansvarsfördelningen mellan regeringen och arbetsmarknadsverket bör redovisas på ett mer stringent sätt.

Vad utskottet anfört med tillstyrkan av motion A6 i denna del bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *formerna för anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade, m.m. (mom. 11)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Beträffande formerna" och slutar med "behandlad del" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till den uppfattning som kommer till uttryck i moderata samlingspartiets kommittémotion A6, nämligen att det inte finns anledning att ha två olika former av lönebidrag. Med hänsyn till att regeringen har accepterat principen med flexibla lönebidrag anser utskottet att det är motsägelsefullt att en särskild form av lönebidrag till förtidspensionerade har införts. Personer som är förtidspensionerade eller uppbär sjukbidrag bör i allmänhet uppfylla kvalifikationerna för att kunna erhålla anställning med hjälp av ett flexibelt lönebidrag. Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet motion A6 i denna del. Regeringens förslag om användning av medel på anslaget Lönebidrag för förtidspensionerade bör avslås av riksdagen.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade, m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkandena 3 och 4 samt med avslag på propositionen i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. Den framtida företagshälsovården för statligt anställda (mom. 13)

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Det nuvarande finansieringssystemet innebär att civildepartementet centralt för statsförvaltningens räkning betalar de belopp som skall utgöra arbetsgivartillskott till Statshälsan. Utskottet anser liksom motionärerna att kostnads- och organisationsansvaret för företagshälsovår-

den bör delegeras ned till de enskilda myndigheterna. Därmed markeras ytterligare att det är myndigheterna själva som har att ta ansvar för sina arbetsmiljöproblem. I detta ligger vidare att det bör stå myndigheterna fritt att själva efter sina förutsättningar bestämma hur behovet av företagshälsovård skall tillgodoses inom de ramar som ges för verksamheten.

Vad nu anförts bör från statens sida vara en utgångspunkt i pågående förhandlingar om ett nytt avtal om statlig företagshälsovård. Utskottet föreslår därför, med tillstyrkan av motion A6 i förevarande del, att riksdagen delger regeringen det anförda för kännedom.

dels att utskottets hemställan under 13 bort ha följande lydelse:

13. beträffande *den framtida företagshälsovården för statligt anställda*

att riksdagen med bifall till motion 1990/91:A6 yrkande 8 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

Härigenom föreskrivs att 5 § och 33 § lagen (1982:80) om anställningsskydd skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

*Regeringens förslag**

*Utskottets förslag**

5 §

Avtal om tidsbegränsad anställning får träffas i följande fall:

1. Avtal för viss tid, viss säsong eller visst arbete, om det föranleds av arbetets särskilda beskaffenhet.

2. Avtal för viss tid som avser vikariat, praktikarbete eller feriearbete.

3. Avtal för viss tid, dock sammanlagt högst sex månader under två år, om det föranleds av tillfällig arbetsanhopning.

4. Avtal som gäller för tiden till dess arbetstagaren skall börja värnpliktstjänstgöring eller annan därmed jämförlig tjänstgöring, som skall pågå mer än tre månader.

5. Avtal för viss tid som avser anställning efter pensionering, om arbetstagaren har uppnått den ålder som medför skyldighet att avgå från anställningen med ålderspension eller, om någon sådan avgångsskyldighet inte finns, när arbetstagaren har fyllt 65 år.

5. Avtal för viss tid som avser anställning efter pensionering, om arbetstagaren har uppnått den ålder som medför skyldighet att avgå från anställningen med ålderspension eller, om någon sådan avgångsskyldighet inte finns, när arbetstagaren har fyllt 67 år.

Lika med regeringens förslag.

33 §¹

En arbetsgivare, som vill att en arbetstagare skall lämna sin anställning när arbetstagaren uppnår den ålder som medför skyldighet att avgå med ålderspension eller, om någon sådan avgångsskyldighet inte finns, vid fyllda 65 år, skall skriftligen ge arbetstagaren besked om detta minst en månad i förväg.

Om en arbetsgivare vill att en arbetstagare skall lämna sin anställning i samband med att arbetstagaren får rätt till hel förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall arbetsgivaren skriftligen ge arbetstagaren besked om detta så snart arbetsgivaren har fått kännedom om pensionsbeslutet.

En arbetstagare som är anställd tills vidare och har uppnått den ålder som anges i första stycket har inte rätt till längre uppsägningstid än en månad och har inte heller

En arbetsgivare, som vill att en arbetstagare skall lämna sin anställning när arbetstagaren uppnår den ålder som medför skyldighet att avgå med ålderspension eller, om någon sådan avgångsskyldighet inte finns, vid fyllda 67 år, skall skriftligen ge arbetstagaren besked om detta minst en månad i förväg.

En arbetstagare som har uppnått den ålder som medför skyldighet att avgå med ålderspension eller, om någon sådan avgångsskyldighet inte finns, vid fyllda

Lika med regeringens förslag.

En arbetstagare som har fyllt 65 år eller uppnått den lägre ålder som medför skyldighet att avgå med ålderspension har inte rätt till längre uppsägningstid än

*Kursivering i förhållande till nuvarande lydelse.

¹ Senaste lydelse 1984:1008

Nuvarande lydelse
företrädesrätt enligt 22, 23
och 25 §§.

*Regeringens förslag**
65 år, har inte rätt till längre
uppsägningstid än en må-
nad och har inte heller före-
trädesrätt enligt 22, 23 och
25 §§.

*Utskottets förslag**
en månad och har inte heller
företrädesrätt enligt 22, 23
och 25 §§.

Regeringens förslag

1. Denna lag träder i kraft
den 1 januari 1991.
2. De nya bestämmelserna
i 33 § tillämpas på arbetstagare
som fyller 65 år den 1 feb-
ruari 1991 eller senare.

Utskottets förslag

1. Denna lag träder i kraft
den 1 april 1991.
2. Den nya bestämmelsen i
5 § gäller endast anställ-
ningsavtal som har ingåtts ef-
ter lagens ikraftträdande.
Beträffande tidigare sådana
anställningsavtal tillämpas
även efter ikraftträdandet
den äldre bestämmelsen.
3. I fråga om arbetstagare
som fyller 65 år före den 1
maj 1991 tillämpas 33 §
första stycket i den äldre ly-
delsen.

*Kursivering i förhållande till nuvarande lydelse.